

Covid-19 - visir vid ansiktsnära vård av riskgrupper, rekommendation

Syfte och omfattning

Syftet med denna riktlinje är att förtydliga i vilka situationer personal inom hälso- och sjukvård eller omvårdnad bör använda visir vid vård av patient eller brukare som har en ökad risk för allvarlig sjukdomsutveckling vid covid-19. Rekommendationen gäller för all vård och omsorg i Region Uppsala och Uppsala län.

Bakgrund

Folkhälsomyndighetens rekommendation

Folkhälsomyndighetens dokument, [Åtgärder för att minska risken för smittspridning av covid-19 från personal till äldre brukare och patienter](#), anger rekommendationer för att minska smittspridning från personal, utan eller med mycket milda symtom, till äldre patienter och brukare. Dokumentet handlar inte om skydd för personalen.

Utöver grundläggande rutiner anges att:

- Användning av visir eller munskydd på personalen kan övervägas som en extra åtgärd för att minska risken att personal smittar brukare och patienter. Det gäller vårdmoment som innebär att personalen har nära kontakt med ansiktet hos patient eller brukare.
- Verksamhetens kvalitetsarbete ska betona att det är de övriga åtgärderna, som anges i dokumentet, som är de grundläggande och viktigaste
- Rekommendationen ska ses som tillfällig när smittspridning av covid-19 pågår i samhället

Riskgrupper för allvarlig sjukdomsutveckling vid covid-19 enligt Socialstyrelsen

Socialstyrelsen har publicerat [en rapport om grupper som löper störst risk att drabbas av särskilt allvarligt sjukdomsförlopp](#) vid covid-19. Socialstyrelsen anger att dessa grupper kan ha ett särskilt behov av att skyddas mot smitta av covid-19.

Nedanstående grupper anges ha en förhöjd risk för allvarlig sjukdomsutveckling vid covid-19. Listan över riskgrupper avser inte barn (under 18 års ålder). Kombination av en eller flera faktorer från mer än en grupp ökar risken ytterligare för allvarlig sjukdomsutveckling.

- Ålder 70 år och däröver
- Aktiv cancersjukdom

- Pågående eller nyligen avslutad behandling för cancersjukdom (utom hormonell adjuvant behandling)
- Samtidig förekomst av mer än en av diagnoserna hjärt-kärlsjukdom (kärlkramp, hjärtsvikt, stroke), hypertoni, diabetes med komplikationer, kronisk njursjukdom och njursvikt, kronisk lungsjukdom (annan än astma) eller kronisk leversjukdom
- Fetma (BMI 40 och däröver)
- Neurologiska och neuromuskulära sjukdomar med påverkad funktionsnivå (ex. Parkinson, MS, ALS)
- Intellectuell funktionsnedsättning i kombination med rörelsenedsättning (flerfunktionsnedsättning)
- Genomgången organtransplantation
- Annat allvarligt hälsotillstånd som innebär ökad mottaglighet för Sars-CoV-2 och risk för allvarligt sjukdomsförlopp vid covid-19

Visir rekommenderas, ej munskydd

Heltäckande visir och munskydd bedöms ge ett likvärdigt skydd mot droppsmitta från personal till patienter eller brukare.

Användning av munskydd kan ge en ökad risk för smittspridning genom att orsaka obehag och göra att personal vidrör sitt ansikte i ökad frekvens. Munskydd kan vid längre tids användning bli fuktiga och genomsläppliga för smittämnen som förs vidare när munskyddet vidrörs med händerna.

Munskydd gör att personalens ansikte inte syns vilket kan försämrå kvaliteten på vården, särskilt för personer med demenssjukdom.

Rekommendation

Verksamhetschef beslutar hur denna rekommendation tillämpas i varje verksamhet.

Visir

Personal som vårdar patienter eller brukare bör använda heltäckande visir i tillägg till basala hygienrutiner när båda nedanstående kriterier är uppfyllda:

1. Patient eller brukare tillhör riskgrupp för att drabbas av allvarlig sjukdomsutveckling vid covid-19
2. Nära kontakt, ansikte mot ansikte, kan inte undvikas

Visiret ska inte vidröras under arbetet.

Munskydd

Användning av munskydd rekommenderas inte som ett tillägg till basala hygienrutiner.

Effektiv användning av visir

När flera på varandra följande patienter eller brukare vårdas kan visiret behållas på. Visiret tas av efter varje användning och ska då rengöras och desinfekteras enligt tillverkarens bruksanvisning, alternativt kasseras. Se även:

- [Covid-19 – vårdhygieniska aspekter](#)

Referenser

[Åtgärder för att minska risken för smittspridning av covid-19 från personal till äldre brukare och patienter, Folkhälsomyndigheten, maj 2020 Hämtad 2020-05-11](#)

[Identifiering av riskgrupper som löper störst risk att drabbas av ett särskilt allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19, Socialstyrelsen, april 2020 Hämtad 2020-05-11](#)

[Förtydligande till – Identifiering av riskgrupper, som löper störst risk att drabbas av ett särskilt allvarligt sjukdomsförlopp vid insjuknande i covid-19 Hämtad 2020-05-14](#)

Dokumenthistorik

Författare Jakob Sparby 2020-05-11

Revisionsdatum

2020-05-14 uppdatering av riskgrupper enligt Socialstyrelsens förtydligande 2020-04-21.

2020-07-20 Birgitta Lytsy revidering efter Arbetsmiljöverkets beslut.